

CARLES MITJA

"Encara que barceloní de naixement, reconec la saba empordanesa que corre per les meves branques".

La ciutadania moral

Es comprèn que la gent aspiri a fugir de les grans ciutats, plenes d'attractius econòmics, professionals i culturals, però també plenes de boll de tota mena, de pellofes tristes i irrespirables, amb els nervis a punt de trencar-se de tanta tensió, com la corda del violi massa estirada. La ciutat, tot i els seus encants, esdevé incòmoda, trista, monòtona. Sembla feta pels grans ramats del gregarisme fomentat per tants instruments de poder i de control que lliguen l'home modern.

Sí, davant d'aquest panorama més aviat engrescador la gent fuig de les grans urbs pesades i angoixoses, cobertes pel tel de la pol·lució atmosfèrica, i cerca un aire nou per als seus pulmons fatigats i una pau restablidora del sistema nerviós, desguitarrat, sempre a cavall de la depressió i de l'excitació epilèptica. Sí, la gent fuig però ha de fer-ho d'una manera provisional, perquè a la ciutat, hi té el pa i amb el pa no s'hi juga.

Només hi ha quatre agosarats que trenquin amb el passat urbà i s'instal·lin de manera definitiva al niu del seu somni. La immensa majoria resten esclaus d'aquells Molocs enganyosos i aprofiten els caps de setmana per a saltar i córrer, respirar, riure i cridar, i menjar una amandina i quatre costelles a la brasa, perfumades de fum de llenya, que és com l'essència del bosc generós. Per això hi ha tants llocs per menjar a la geografia catalana, per a tots els gustos i per a totes les butxaques.

Els més afortunats tenen una base a fora, al mar, a la muntanya o, simplement, al camp, sense pretensions. S'escapen, com uns esperitats, sempre que poden, i els sembla que ressusciten, que es desperten d'un malson cada vegada que recuperen el pols del paradís perdut i retrobat amb l'esforç del treball i l'estalvi. Perquè moltes d'aquestes cases són com una mena d'himne a les que hem considerat virtuts catalanes: somniar en la propie-

tat, treballar com un boig per a tenir-la, i estalviar, estalviar, estalviar sempre, a fi de fer que el somni esdevingui realitat.

La gent se'n va de les ciutats, per altres raons també. I raons morals. Els monstres urbanístics despersonalitzen, i arriba un moment que ser barceloní no és res. La gran barreja. Com ser madrileny, neoyorquí, parisenc o de Tokio. Cal trobar urgentment un punt de referència que ens retorni la consciència de ser quelcom més que un nom en el cens. La gent escull el país que el salva de la pasta de foie-gras ciutadana, per raons diverses: per la proximitat, pel preu, per la moda, pel clima, perquè als nens els anirà bé, perquè en una visió fugaç va veure o intuir unes belleses reals. Aquesta bona gent d'una catalanitat pràctica i també sentimental, per tal de completar-la, acaba enamorant-se de la terra escollida i se sent plenament identificada amb els seus problemes i les seves aspiracions. En els moments de les confidències imprudents, tots et diuen que allò que els emplenaria més, seria jubilar-se, anar a viure al poble i ser-ne alcaldes. Tot això és bo, desitjable i reequilibra un país al que pot fer caure la macrocefàlia, aquesta Barcelona voraç i desproporcionada, que encara volen fer més cap gros amb la Corporació Metropolitana.

Després hi ha el cas dels que tornen a la terra dels seus avantpassats, que ha estat a l'ensem la terra de la seva infantesa i adolescència. És el cas meu. Encara que barceloní de naixement he vist la llum primera en una família empordanesa i sento, molt fondes, les meves arrels i reconec la saba que corre per les meves branques. És a dir, sento i reconec la sang i els seus imperatius. Jo sóc d'aquells que es diuen empordanesos sense ser-ne, però que no menteixen perquè a més de l'arbre genealògic han passat la prova de l'amor. Saben els camins que hi porten i troben a la fi del seu viatge, aquella raó de ser, aquella pau, aquella serenitat, aquell silenci fecund enfront del soroll destructor de les aglomeracions desordenades, aquella abraçada que té molt d'abraçada perpetuadora de l'espècie dels enamorats de la terra. Els homes i dones que tornem als orígens som com les serps que canvien de pell. Som els homes i dones nous que sentim la joia de la singularitat, humil i no orgullosa, després d'haver passat pel bany espès, brut i igualador de la consideració social de massa.

Són molts els qui, com jo, han escollit aquest doble ciutadanatge moral, que ens emplena la vida i que ens fa empordanesos de ple dret tot resseguint un itinerari entranyable. El meu ha estat: Cadaqués, Roses, Calella de Palafrugell i Capmany, on he decidit acabar els meus dies, quan l'exigència ineludible arribi. Entre la seva llum daurada, entre les vinyes que marquen el pas del temps amb els colors canviant, sota el mantell de Requesens que li amoreix les esgarrapades de la tramuntana. I amb "pied à terre" a Cadaqués, autèntic punt de referència meu, per a submergir-me de tant en tant en el passat directe i secular que em garanteix que no seré mai súbdit de color d'ala de mosca de qualsevol metropolitamització monstruosa i ofegadora. És el meu "Visca la llibertat!"

MANUEL IBÁÑEZ ESCOFET

"És a Capmany on he decidit acabar els meus dies, quan l'exigència ineludible arribi".

CARLES MITJÀ